

תא שמע שאין קבע לנסכים, ואם נדב חמשה מביא כמה שיכול, מהא דתניא:

כתיב בפרשת נסכים אחר שפירטה התורה את כל דיני הנסכים: "כל האזרח יעשה ככה את אלה", ומיותר הוא; אלא מלמד: שמתנדבין נסכים לבד.

ובמה מתנדבין? שלשת לוגין שהוא שיעור הפחות שבנסכים, וכדילפינן מ"ככה" שלא למעט משיעור זה.

ומנין שאם רצה להוסיף על שיעור זה — יוסיף?

תלמוד לומר עוד באותה פרשה: "חצי ההין יהיה לפר", ומשמע שיש עוד נסכים אחרים.⁽⁸⁾

יכול יפחות משלשה לוגין? תלמוד לומר "ככה".

והרי מאי "יוסיף" שהצרכנו ללומדו מן המקרא?!?

אילימא ארבעה וששה לוגין, כך אי אפשר לומר, שהרי לזה אין צריך מקרא מיוחד, כי:

מאי שנא שלשה שיכול הוא להתנדב משום דחזו [שראויים הם] לכבש, הרי ארבעה וששה נמי חזו: ארבעה לאיל וששה לפר.

אלא לאו בא הכתוב ללמד שמתנדבין חמשה, ומיהו ודאי לא יקריב אלא כשיעור הראוי, והשאר לנדבה, ושמע מינה: אין קבע לנסכים.

ומסקינן: אכן שמע מינה שאין קבע לנסכים. אמר תמה רב אשי:

והא אנן במשנתנו לא תנן הכי, אלא שאין מתנדבין חמשה, דהא תנן:

אין מתנדבין לוג, שנים וחמשה —

הרי קתני "חמשה" דומיא ד"שנים", מה שנים דלא חזו כלל שהרי פחות הוא מן השיעור, אף חמשה נמי דלא חזו כלל וללמד שאינו מקריב כלום, כי יש קבע לנסכים!?!⁽⁹⁾

לוגו, הא אין נסכים פחות משלשה לוגין?! ועל כרחך דיכול להביא אף פחות משלשה, רק דאי אפשר לנסך רק שיעור הראוי לכבש או לאיל, וכיון דמתרמי לוגין של שלשה בני אדם יכולים להקריבן יחד ולנסכם, וזו היא ראייה ברורה לרש"י ז"ל שכתב יסוד זה בחולין כג; [וראה עולת שלמה].

8. נתבאר על פי פירושו הראשון של רש"י; ובפירושו שני פירש: בפרשת נסכים כתיב "ככם כגר יהיה".

9. לפי פשוטות לשון הגמרא משמע, שאם יש קבע לנסכים אין הפרש כלל בין שנים לחמשה,

ולשון רש"י הוא: הנך נסכים למה להו שופר, הואיל ושכיח כל יומא, שהרי רוב קרבנות טעונין נסכים; אפשר דמצטרפי דמר ודמר: אם נדר חמשה יקריב ארבעה ויניח לוג הנשאר, ויצטרף עם מותר נסכים אחרים עד שיהו ארבעה או שלשה; ודבורי רש"י נראים כסותרים זה את זה, והדיבור הראשון אינו מתישב עם לשון הגמרא, וצריך תלמוד.

ב. כתב במקדש דוד [סימן י אות ב] על דברי רבינו גרשום: על כרחך כשיצטרפו היין של שלשה בני אדם ויקרבו, לא יהיו כולם שותפין בכל הקרבן, דנדבת יין אינה באה בשותפות כדאמרינן בתורת כהנים, ועל כרחך דכל אחד אינו מקריב רק לוגו; וקשה: איך קרב